



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 331/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Slovak Estate s. r. o.**, Tallerova 4, Bratislava, IČO 50 050 907, zastúpeného Advokátskou kanceláriou VASILE & partners, s. r. o., Žižkova 4D, Košice, IČO 47 240 482, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Vasil', proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co 182/2021 z 21. decembra 2021 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva takýto stav veci:

3. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 182/2021 z 21. decembra 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 C 155/2020 z 18. júna 2021 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), na základe ktorého bola žaloba, ktorou sa sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu domáhal od žalovaného zaplata sumy vo výške 1 201,60 eur s príslušenstvom, zamietnutá. Sťažovateľom uplatnený nárok predstavoval náhradu za užívanie jeho spoluvlastníckeho podielu v rozsahu 1/6 na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED] evidovaných na [REDACTED] ako pozemok parcela č. 164, zastavaná plocha a nádvorie, parcela č. 166/4, zastavaná plocha a nádvorie a stavba súpisné č. 195, rodinný dom

situovaná na parcele č. 164 žalovaným s odôvodnením, že žalovaný ako ďalší podielový spoluvlastník tieto nehnuteľnosti užíva nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 4/6 na účel naplnenia jeho bytových nárokov, a to v rozsahu podlahovej plochy rodinného domu, ktorá prislúcha v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/6 sťažovateľovi, a to bez akejkoľvek dohody, zmluvy o užívaní či nájomnej zmluvy, čím sa žalovaný na úkor sťažovateľa bezdôvodne obohatil.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď v rámci svojich úvah dospel k názoru, že len ak spoluvlastník neužíva vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckeho podielu v dôsledku jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu, len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu, a teda len v takom prípade vzniká jeho bezdôvodné obohatenie. Sťažovateľ zastáva názor, v zmysle ktorého spoluvlastníkovi, ktorému nie je zabezpečené užívanie v rozsahu jeho podielu na spoločnej veci, vzniká nárok na poskytnutie zodpovedajúcej náhrady. Žalovaný preto nie je oprávnený samostatne užívať určitú reálnu polovicu predmetnej nehnuteľnosti bez toho, aby bol zároveň viazaný na uzatvorenie dohody o užívaní predmetnej nehnuteľnosti so sťažovateľom ako podielovým spoluvlastníkom. Užívaním predmetného pozemku v podielovom spoluvlastníctve sťažovateľa bez právneho dôvodu sa teda žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor sťažovateľa.

b) V zmysle § 151 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) popretie skutkových tvrdení protistranou musí byť kvalifikované, a teda ak žalovaný poprel výšku bezdôvodného obohatenia, bol povinný súčasne uviesť vlastné tvrdenie o hodnote nehnuteľnosti.

c) Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je nedostatočné.

## III.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu z dôvodu nesúhlasu sťažovateľa s právnym posúdením veci krajským súdom a z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku.

6. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada

o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

7. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa v súvislosti s namietaným porušením označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu obrátil priamo na ústavný súd bez toho, aby proti nemu podal dovolanie.

8. Bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s námietkami sťažovateľa ústavný súd uvádza, že nosné dôvody podanej ústavnej sťažnosti v zásade zodpovedajú dôvodom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae*. Aj namietaná nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je spôsobilá preukázať nesprávny procesný postup súdu, ktorým došlo k znemožneniu uplatnenia procesných práv v intenzite zakladajúcej porušenie práva na spravodlivý proces, a i takáto „iná vada“ zodpovedá dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP a podlieha dovolaciemu prieskumu (bližšie pozri okrem II. ÚS 120/2020 aj IV. ÚS 314/2020 – bod 26 či I. ÚS 44/2021 – bod 44).

9. Sťažovateľ dovolanie nepodal, tvrdiac, že dovolanie podľa § 421 CSP je vylúčené § 422 ods. 1 písm. a) CSP, keď peňažné plnenie vo výške 1 201,60 eur bez príslušenstva, ktoré bolo predmetom žaloby, neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy. S možnosťou podania dovolania z dôvodu podľa § 420 CSP v ústavnej sťažnosti nepolemizoval. Sťažovateľ teda otázku použitia ďalších opravných prostriedkov v rámci všeobecného súdnictva vo vzťahu k právoplatnému rozsudku krajského súdu posúdil nesprávne (v priamom rozpore s vlastnými zásadnými tézami vyslovenými v ústavnej sťažnosti). K tomu ústavný súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP nie je limitovaná § 422 ods. 1 CSP, a teda sťažovateľ mal vzhľadom na obsah uplatnenej sťažnostnej argumentácie možnosť uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku.

10. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavným súdom v takejto situácii by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom

a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobne IV. ÚS 522/2020, II. ÚS 12/2021, I. ÚS 324/2021, III. ÚS 352/2021).

11. Na tomto mieste je potrebné poukázať i na to, že ak by bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo dovolaním napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde).

12. Keďže sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jej prípadu neprichádzal do úvahy ani prípadný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

13. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

14. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže ich preskúmanie je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 29. júna 2022**

**Jana Laššáková**  
**predsedníčka senátu**